

Referat fra møte Gyrofri

Dato: 21.09.2017

Dato/tid	15.09.2017/ kl. 1000 – 1415
Sted	Høyt og Lavt/Kjærra Fossepark.
Tilstede	Lardal kommune v/Finn Roar Brun, VFK v/Lars W. Solheim, VO Horten – Larvik/Aulivassdraget v/Agnes Hov Bjellvåg, NINA v/Tor Atle Mo, FMVE v/Arne Christian Geving, FMØs v/Leif R. Karlsen, Sande kommune v/Bjørn Elnan, NIVA, Trond Haugen, UMBU v/Andre Stålstrøm, Vannregion Vest Viken v/ Morten Eken, Vannområde Numedalslågen v/Gunn Hege Laugen Via Skype: Akvaplan-niva v/ Guttorm Christensen og VRM v/Glomma ved Helene Gabestad
Forfall	FMBU v/Erik Garnås, NJFF v/ Øyvind Fjeldseth,
Referent	Agnes Hov Bjellvåg/Lars W. Solheim
Vedlegg	Les mer på; www.gyrofri.no

Agenda:

1. Vandring langs Numedalslågen/ skogskaffe og kringle
2. Pukkellaks 2017 – påvirker dette prosjektet?
3. Status og framdrift Gyrofri
 - Modell og vannkjemi ved André Stålstrøm
 - Orientering om sommerens feltarbeid ved Trond Haugen (tilstede) og Guttorm Christensen (på skype).
4. Status og framdrift ekspertutvalgets arbeid med bekjempelse av G. salaris i de områdene som er smittet i Drammensregionen. Tor Atle Mo og Morten Eken.
5. Informasjon. Nettsiden Gyrofri – alltid oppdatert. Agnes Hov Bjellvåg.
6. Budsjett – er vi i rute? Lars W. Solheim og Agnes Hov Bjellvåg (Martin Lundstad, rådgiver økonomi VFK, - på Skype).
7. Rapportering og frister Oslofjordfondet 2017.
8. Møteplan 2018
9. Eventuelt

Vandring langs Numedalslågen i Kjærra Fossepark/ skogskaffe og kringle.

Finn Roar Brun gir oss et historisk tilbakeblikk og hvilken attraksjon og næring stedet har i dag. Mye fisk i Numedalslågen i år og fangst av laks så langt i 2017 har ligget på et høyt nivå. Numedalslågen forsvarer igjen sin posisjon som et nasjonalt laksevassdrag.

- Pukkellaks- en ny risiko for spredning av G.salaris? En stimfisk som kan ha med seg sykdommer og parasitter som smitter laks og ørret?
- De gyter i de samme områdene som laks og ørret.
- Antar den kan være bærere av G. salaris som sine artsfrender
- Pukkellaks har reel interesse for prosjekt Gyrofri. Arbeid med pukkellaks i Gyrofri må likevel ligge innenfor prosjektets økonomiske ramme, alternativt må pukkellaks bli en knoppskyting av prosjektet med egen finansiering.
- Det er reell fare for etablering av pukkellaks i flere norske elver, - dette vil ha negative effekter på både laks og ørret og hele økosystem. Pukkellaksen er på Artsdatabankens svarteliste over fremmede arter i kategorien «høy risiko».

Kilde: <http://www.nina.no/Aktuelt/Nyhetsartikkel/ArticleId/4310/Pukkellaks->

[registrert-i-nesten-120-elver-over-hele-landet](#)

Status og framdrift i prosjektet

Andrè: Gjennomført felttokt 24. juni 207 og plott av saltholdighet fra 31 mai viser typisk flomsituasjon med ca 20 PSU i gjennomsnitt Drammensfjorden og ut i Oslofjorden til Vestfold og Østfold.

- Ut fra dette plottet kan det være grunn til å anta større fare for spredning av smolt som bærer G. salaris til Østfoldsiden enn til Numedalslågen i Vestfold.
- Ny modellkjøring kan kjøres om dette ønskes.
- Klimaendringer og reguleringseffekter 1962 og til i dag.
- Maiflommen 2017 ser ikke ut til å medføre spredningsrisiko for Aulivassdraget.
- ØFK/FMØ bør utfordre Mattilsynet til å utføre risikovurderinger på øst-siden av Oslofjorden.

Guttorm/Thrond: Status så langt; Gode nyheter, -ingen nye smittede områder!

Diskusjon i panelet: Geologien kan være en viktig faktor for smittespredning eller ikke. Berggrunnsinformasjon for området: Selvikselva/Sande og Numedalslågen sjekkes! Bjørn Elnan forespør om tilgang til data fra vannverkseier i Selvikselva. Regiongeologen BTV (Svend Dahlgren) er forespurt om å utføre en initial vurdering av grunnforhold i Selvikselvas nedslagsfelt. Vannkjemiprøver i begge vassdrag er ønskelig. Gunn Hege tar prøver i Numedalslågen og FMVE kan bekoste 2 prøver pr. stasjon (totalt 4 analyser av metaller i vann) med forbehold om totalbeløpet ikke overskrider 4.000 kr.

- Aktuelt å undersøke vassdrag på Østfoldsiden- da det er høyere riskiko for spredning enn først antatt ut fra kartplott fra NIVA. Leif /FMØ kontakter Helene ØFK/vannregion Glomma; - å bekoste nødvendige undersøkelser av fisk v/ el-fiske. NB: Prosjektets resultater kan brukes av alle.

- Uforutsett hendelse: Forsvarets sprengning av eldre krigsminer/torpedoer kan ha tatt livet av smolt som ble slept ut fra Drammen i 2017. 30 av 120 000 smolt ble merket og slept ut. Overlevde Gyrofris fisk sprengningen/ påvirket dette vandring? Gyrofri ønsker tilgang til logg fra Forsvaret. Guttorm følger opp.

- Over 70 loggere, og betydelige mengder båser, kabler og kjetting er fraktet og plassert ut i forbindelse med studie av fiskevandring. NRK hadde interesse av dette. Gyrofri trenger logg på alle mediaoppslag om Gyrofri til avrapportering til bla. Oslofjordfondet. NRK innslag vil bli lagt ut på vår prosjektets nettside. Guttorm sender link til Agnes.

- Utfordringer med utsatte loggere, selv med tydelig merking (flagg, skrift og bøyer). Alle loggere innmeldt til Fiskeridirektoratet og Kystverket, fiskerlag og lokale trålere Klaging ang plassering, - endring er gjort så godt det lar seg gjøre. Større kommersielle skip ser ikke merkede bøyer? - Anbefaler å senke målestasjonene med bøyene dypere.

Bøyer med målestasjoner som forsvinner kan skape huller i transektgardiner.

Prosjektet kan miste verdifull info om vandringsmønster. Prosjektet har tatt høyde for at det vil forsvinne noen loggere, og følger utviklingen fortløpende.

-NMBU jobber med indre Oslofjorden, I Bunnefjorden er det merket 25 sjørretsmolt og satt ut 20 lyttebøyer.

-Tynt med villfisk i Drammenselva. Utfordring med merking av smolt,- minstemål 14-14,5cm.

-Batterikapasitet på små loggere 6-7 mnd og storloggere 2,5 år.

-Mediaoppslag i NRK på merking av fisk i Sande- legges ut link på nettsiden Gyrofri. Ansvar: Agnes.

- Oslofjordens Friluftsråd og Hold Norge kan gjøre oppmerksom på muligheter for funn av loggere på avveie. De arbeider med strandrensk.

-Økt fokus på vinterstøinger neste år.

-Dersom det skal el-fiskes i Sande kan Bjørn Elnan bistå.

-Klorprosjekt Glitra (sideelv til Lierelva), laksen klarer seg, vannet «kan drikkes», mens G.salaris dør. Vannkjemi viktig! Kan det ligge svar på utrydding av G. salaris her?

Framdrift i prosjektet Gyrofri er i henhold til plan☺

Prosjektet vil kunne begynne å levere data fra tidlig vår-2018. Analysing av loggere starter i oktober, og kan så smått starte å levere data til tiltaksgruppen allerede senhøst 2017.

Ekspertgruppa forventer å kunne avgi konklusjon ca 1 mai 2018. Ekspertgruppas arbeid er avkoblet fra Gyrofri, viktig med tydelighet mht ansvar.

Budsjett: Alt i rute. Store utbetalinger på utgiftssiden i prosjektrengskapet. Inntektssiden henger igjen, men det vil justere seg over året.

Rapportering og frister til Oslofjordfondet

- Rapportering Framdriftsrapport- frist 1. des-17 og regnskapsrapport innen 1.mars-18. Miljødirektoratet Regnskap og delrapport 31.12.17
- **Timeregistrering fra partnere må sendes inn til Agnes innen 15 nov-17**

I framdriftsrapporten skal prosjektansvarlig

- gi opplysninger om status for prosjektet, blant annet om gjennomføring av aktiviteter i henhold til framdriftsplanen og utviklingen i prosjektets inntekter og kostnader.

- redegjøre for eventuelle avvik og konsekvensene av dem.

Framdriftsrapporten må godkjennes av Forskningsrådet før bevilgningen kan utbetales og/eller tilsagnet innfris, jf. punkt 3.4.

Vesentlige avvik skal rapporteres skriftlig til Forskningsrådet uten ugrunnet opphold.

Melding om slike avvik skal ikke utsettes til framdriftsrapporteringen, jf. punkt 2.1.

Møteplan- Endelig rapport fra prosjektet vil påbegynnes høsten 2018 når alle loggere er tatt opp og analysert. Arbeidsmåned for analysing og utarbeidelse vil på november måned.

-Møte på våren for en oppdatering av foreløpige data og resultater presenteres tiltaksgruppen medio februar 2018.

Neste møte

Drammensutvalget har planlagt folkemøte, der Prosjekt Gyrofri inviteres inn til å orientere om prosjektet.

Neste møte for prosjekt Gyrofri settes til februar 2018- dato: ikke bestemt

NJFF avholder Oslofjordkonferanse i Drammen i november 2017. Gyrofri vil holde et innlegg i konferansen.

Eventuelt.

Tor Atle/Morten: Nasjonale tiltaksgruppen er i gang med utredning av klorbehandling i Drammensregionen. Er Sik bærer av G salaris? Semianadrom fisk og potensiell bærer? Undersøkelser settes i gang.

Nettsiden holdes oppdatert når det kommer aktuelt stoff. Møtereferat og PP presentasjoner legges ut sammen med et kort orientering om Pukkellaks.

Flott oppslag om G. salaris i Jakt og fiske oktober 2017 v/ Tor Atle. Omtaler også utfordringer i Drammensregionen og Gyrofri s data fra ekstremværet Petra.

-
- **Timeregistrering fra partnere må sendes inn til Agnes innen 15 nov 2017.**

Takk for et godt møte!

.*GF = Gyrofri